

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра публічного та приватного права**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор інституту

О.О. Ляшко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПОДАТКОВЕ ПРАВО»

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
галузь знань	08 Право
спеціальність (спеціалізація)	081 Право
освітня програма	«Право»
тип дисципліни	вибіркова

Київ – 2021 рік

Розробник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри публічного та приватного права Навчально-наукового-публічного гуманітарного університету імені В.І. Вернадського К.В. Бортняк.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного та приватного права

Протокол від
Протокол №1 від 31 серпня 2021 року

Завідувач кафедри публічного
та приватного права

В.Ю. Швачка

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>		<i>Розподіл годин за навчальним планом</i>		
Кількість кредитів:	3	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	90		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	3	Лекції:	14	8
Семестр:	5,6	Практичні заняття:	-	-
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:	2	Семінарські заняття:	16	2
самостійна робота:	4	Самостійна робота:	60	80
Форма підсумкового контролю:	Залік, Іспит	Консультації:	-	-
Мова навчання:	Українська	Індивідуальні заняття:	-	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННП кафедри публічного та приватного права, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою kaf_ppr@tnu.edu.ua.

2. Програма навчальної дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни:

Препозит:	Постпозит
Українська мова за професійним спрямуванням; Юридична деонтологія; Теорія держави і права; Цивільне право; Фінансове право	Правові системи сучасності; Зобов'язальне право; Правові засади відновлення платоспроможності суб'єктів господарювання

Мета вивчення дисципліни:

Метою навчальної дисципліни «Податкове право» є: ознайомлення здобувачів вищої освіти із загальною, особливою та спеціальною частинами податкового права для набуття навичок практичного застосування норм податкового законодавства.

Предметом навчальної дисципліни «Податкове право» є сукупність фінансово-правових норм, які регулюють суспільні відносини по встановленню, стягненню у бюджеті різних рівнів обов'язкових, індивідуально без еквівалентних платежів - податків, теоретичні та методологічні правові аспекти оподаткування юридичних та

фізичних осіб в Україні, зокрема, загальні принципи та закономірності виникнення, становлення і розвитку національної правової системи оподаткування, правовий сенс та процедури справляння прямих та непрямих податків, процедура адміністрування податкових платежів в Україні.

Завдання дисципліни «Податкове право»: засвоєння здобувачами вищої освіти знань про: організаційно-правові основи податкової системи, поняття, предмет, систему та принципи податкового права, сутність та зміст податкових правовідносин, сутність та види податкових платежів, правове регулювання місцевого оподаткування, повноваження податкових органів, основні елементи податкового механізму, систему та повноваження органів державної податкової служби; формування у майбутніх спеціалістів умінь: швидко знаходити та правильно застосовувати потрібну норму чинного податкового законодавства, приймати практичні рішення відповідно до чинного податкового законодавства, надавати необхідну правову допомогу фізичним та юридичним особам з питань застосування чинного податкового законодавства.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.

ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

У результаті опанування навчальної дисципліни «Податкове право» здобувач вищої освіти повинен володіти такими загальними (ЗК) та спеціальними (СК) компетентностями відповідно до Стандарту вищої освіти URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/08/081-pravo-magis tr.pdf>

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Загальні компетентності (ЗК)				

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 10	ПРН 4,5,8,21	ПРН 1, 7	ПРН 18, 20
ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ПРН 1 3,10	ПРН 4,5,8,18,20,21	ПРН 7	ПРН 5
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права	ПРН 18	ПРН 4,5,20,21	ПРН 1,3	ПРН 8
СК9. Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів.	ПРН 10	ПРН 4,5,8,21	ПРН 1, 7	ПРН 18, 20
СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	ПРН 1	ПРН 5,8,18,20	ПРН 3	ПРН 4, 21
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.	ПРН 18	ПРН 4,5,20,21	ПРН 1,3	ПРН 8
СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.	ПРН 20	ПРН 4,5,21	ПРН 1	ПРН 8, 18
СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації	ПРН 10	ПРН 4,5,8,21	ПРН 1, 7	ПРН 18, 20

Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Інститут податкового права

Тема 1. Поняття податків та обов'язкових платежів.

1. Система оподаткування в Україні.
2. Предмет податкового права. Метод податкового права.
3. Поняття податкових правовідносин.
4. Види податкових правовідносин.
5. Ознаки податкових правовідносин.
6. Особливості податкових правовідносин.
7. Джерела податкового права.
8. Поняття податку. Ознаки податку. Функції податку.
9. Співвідношення податку і збору.
10. Подібності і відмінності між ними.

11. Класифікація обов'язкових платежів.

Тема 2. Предмет, метод, система податкового права.

1. Податкові правовідносини.
2. Податковий обов'язок.
3. Поняття платника податків.
4. Ознаки платників податків.
5. Види платників податків.
6. Фізичні особи як платники податків.
7. Юридичні особи як платники податків.
8. Постійні представництва іноземних юридичних осіб як платники податків.
9. Податкові органи як суб'єкти податкових правовідносин: система податкових органів; податкові адміністрації та податкові інспекції.
10. Поняття податкового обов'язку (у широкому та вузькому розумінні).
11. Підстави виникнення податкового обов'язку.
12. Підстави припинення податкового обов'язку. Способи забезпечення виконання податкового обов'язку (податкова застава, податкова порука).

Тема 3. Правовий механізм податку та його елементи.

1. Поняття об'єкта оподаткування.
2. Види об'єкта оподаткування.
3. Поняття ставки податку. Види ставок податку.
4. Одиниця оподаткування та база оподаткування.
5. Поняття сплати податків і зборів. Форми сплати податку.
6. Способи сплати податку. Джерело сплати податку.
7. Усунення подвійного оподаткування.
8. Поняття подвійного оподаткування.
9. Види подвійного оподаткування.
10. Методи усунення подвійного оподаткування.
11. Усунення подвійного оподаткування завдяки міжнародним договорам.

Тема 4. Адміністрування податків і зборів.

1. Податкова звітність.
2. Податкові консультації визначення суми податкових та/або грошових зобов'язань платника податків, порядок їх сплати та оскарження рішень контролюючих органів.
3. Податковий контроль.
4. Облік платників податків.
5. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів.

Розділ 2. Контроль та відповідальність

Тема 5. Податковий контроль та забезпечення виконання податкових зобов'язань.

1. Податковий контроль.
2. Облік платників податків.
3. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів.

Тема 6 Спеціальні податкові режими.

1. Поняття спрощеної системи оподаткування.
2. Поняття єдиного податку.
3. Суб'єкти малого підприємництва як платники єдиного податку.
4. Ставка єдиного податку.
5. Порядок переходу на спрощену систему оподаткування.

Тема 7. Відповідальність за порушення податкового законодавства.

1. Поняття правопорушення у податковій сфері.
2. Класифікація порушень податкового законодавства.
3. Види відповідальності за порушення податкового законодавства.

**3. Структура навчальної дисципліни
(тематичний план)
ДЕННА ФОРМА**

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/л аб.	се м.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Інститут податкового права					
Тема 1. Поняття податків та обов'язкових платежів. Система оподаткування в Україні.	12	2	-	2	8
Тема 2. Предмет, метод, система податкового права. Податкові правовідносини.	12	2	-	2	8
Тема 3. Правовий механізм податку та його елементи.	12	2	-	2	8
Тема 4. Адміністрування податків і зборів.	12	2	-	2	8
Разом за розділом 1	48	8	-	8	32
Розділ 2. Контроль та відповідальність					
Тема 5. Податковий контроль та забезпечення виконання податкових зобов'язань.	12	2	-	2	8
Тема 6. Спеціальні податкові режими	15	2	-	3	10
Тема 7. Відповідальність за порушення податкового законодавства	15	2	-	3	10
Разом за розділом 2	42	6	-	8	28
Усього годин	90	14	-	16	60

ЗАОЧНА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/л аб.	се м.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. . Інститут податкового права					
Тема 1. Поняття податків та обов'язкових платежів. Система оподаткування в Україні.	12	1	-	1	10
Тема 2. Предмет, метод, система податкового права. Податкові правовідносини.	12	1	-	1	10
Тема 3. Правовий механізм податку та його елементи.	11	1	-	-	10
Тема 4. Адміністрування податків і зборів.	11	1	-	-	10

Разом за розділом 1	46	4	-	2	40
Розділ 2. Контроль та відповідальність					
Тема 5. Податковий контроль та забезпечення виконання податкових зобов'язань.	16	1	-	-	15
Тема 6. Спеціальні податкові режими	16	1	-	-	15
Тема 7. Відповідальність за порушення податкового законодавства	12	2	-	-	10
Екзамен (або Залік)	44	4	-	-	40
Усього годин	90	8	-	2	80

4. Організація самостійної роботи

4.1. Підготовка до семінарських занять. Здобувачі вищої освіти відповідно до визначеного плану практичних занять готують теоретичний матеріал, користуючись зазначеними джерелами основної та додаткової літератури. Формування теоретичних навичок здійснюється шляхом виконання кейсів та обговорюється їх вирішення на заняттях.

4.2. Матеріали для самоконтролю. Матеріали кейсів з умовами завдань визначаються викладачем.

4.3. Індивідуальні завдання

Підготувати реферативні доповіді на теми:

1. Історичні основи податків та податкових правовідносин.
2. Періодизація розвитку податкових систем.
3. Загальнонаукові принципи побудови податкових систем.
4. Формування та зміна системи оподаткування в період з 1991 року по 2021 рік.
5. Бюджетне значення видів фінансових платежів (податків, плати, зборів).
6. Місце збору в податковій системі України.
7. Система податкових пільг їх види та правове регулювання.
8. Територіальні податкові пільги. Практика їх застосування в Україні.
9. Правова природа податкового обов'язку.
10. Характеристика способів нарахування податкової бази та практика їх застосування податковими органами України.
11. Права та обов'язки платників податків.
12. Податкове представництво та його форми.
13. Дохід, прибуток та додана вартість як об'єкти оподаткування.
14. Місце інституту податкового права в системі фінансового права.
15. Податкове законодавство як форма реалізації податкового права.
16. Суб'єкти податкових правовідносин: їх права і обов'язки.
17. Підстави виникнення, зміни і припинення податкових правовідносин.
18. Поняття і зміст податкового контролю в Україні.
19. Види податкових перевірок та порядок їх проведення.
20. Податкові злочини та податкові правопорушення. Способи скоєння правопорушень у сфері оподаткування.

21. Легальні та нелегальні способи ухилення від оподаткування: їх види та характеристика.
22. Види відповідальності за порушення податкового законодавства в Україні.
23. Шляхи і методи усунення подвійного оподаткування. Міжнародний договір як механізм усунення подвійного оподаткування.
24. Погашення податкового боргу платників податків. Зміст податкової застави.

4.4. Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю:

1. Поняття податку і збору, їх риси.
2. Предмет та метод податкового права.
3. Джерела Податкового права. Загальна характеристика основних видів джерел податкового права в Україні.
4. Поняття податкової системи, її склад.
5. Класифікація податків.
6. Порівняльно-правова характеристика прямих і непрямих податків.
7. Повноваження Верховної Ради України в сфері оподаткування.
8. Поняття платника податку, його ознаки.
9. Види платників податків та їх загальна характеристика.
10. Порівняйте поняття «податкова дієздатність» та «цивільна дієздатність».
11. Поняття та зміст податкового обов'язку платника податку.
12. Загальнодержавні й місцеві податки.
13. Охарактеризуйте основні відмінності між прямими і непрямими податками.
14. Поняття пільги в податковому праві. Види пільг.
15. Загальна характеристика податку на прибуток.
16. Охарактеризуйте групи платників ПДВ.
17. Об'єкт та база оподаткування податку на додану вартість.
18. Загальна характеристика податку на доходи фізичних осіб.
19. Пільги по податку на доходи фізичних осіб.
20. Місце єдиного податку в складі податкової системи України.
21. Відповідальність за порушення податкового законодавства.
22. Поняття і види прямих податків. Їх основні ознаки.
23. Поняття і види непрямих податків. Їх основні види.

5. Критерії та система оцінювання результатів навчання

Оцінювання семінарських занять, у тому числі самостійної роботи, розроблено таким чином, що дає можливість здобувачу вищої освіти у підсумку отримати максимальну кількість балів (від 0 до 100) за поточний контроль.

<i>Семінарські заняття</i>	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
<i>Максимальні Бали</i>	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
<i>Мінімальні бали</i>	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

<i>Семінарські заняття</i>	21	Кр.р	Інд. робота
<i>Максимальні Бали</i>	4	8	8
<i>Мінімальні бали</i>	2	9	9

№	Бали	Оцінка за національною шкалою	Характеристика оцінки
1.	4	Відмінно	відмінне виконання
2	3,5	Добре	вище середнього рівня
3	3	Добре	загалом хороша робота
4	2,5	задовільно	непогано
5	2	задовільно	виконання відповідає мінімальним критеріям

Шкала та схема формування підсумкової оцінки денної форми навчання (2 семестр)

<i>Семінарські заняття</i>	22	23	24	25	26	27	28	Кр.р	Інд. робота
<i>Максимальні Бали</i>	10	10	10	10	10	10	10	15	15
<i>Мінімальні бали</i>	6	6	6	6	6	6	6	9	9

№	Бали	Оцінка за національною шкалою	Характеристика оцінки
1.	10	Відмінно	відмінне виконання
2.	9	Добре	вище середнього рівня
3.	8	Добре	загалом хороша робота
4.	7	задовільно	непогано
5.	6	задовільно	виконання відповідає мінімальним критеріям

**Шкала та схема формування підсумкової оцінки
заочної форми навчання (1 семестр)**

<i>Семінарські заняття</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	Кр.р	Інд. робота
<i>Максимальні Бали</i>	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
<i>Мінімальні бали</i>	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6

№	Бали	Оцінка за національною шкалою	Характеристика оцінки
1.	10	Відмінно	відмінне виконання
2	9	Добре	вище середнього рівня
3	8	Добре	загалом хороша робота
4	7	задовільно	непогано
5	6	задовільно	виконання відповідає мінімальним критеріям

**Шкала та схема формування підсумкової оцінки
заочної форми навчання (2 семестр)**

<i>Семінарські заняття</i>	1	2	3	4	Кр.р	Інд. робота
<i>Максимальні Бали</i>	20	20	20	20	10	10
<i>Мінімальні бали</i>	14	14	14	14	2	2

№	Бали	Оцінка за національною шкалою	Характеристика оцінки
1.	20	Відмінно	відмінне виконання
2	19-18	Добре	вище середнього рівня
3	17-16	Добре	загалом хороша робота
4	15	задовільно	непогано
5	14	задовільно	виконання відповідає мінімальним критеріям

5.3. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
80-89	Добре	B	вище середнього рівня

75-79	Добре	C	загалом хороша робота
66-74	Задовільно	D	Непогано
60-65	Задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	Незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	Незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

6. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Податковий кодекс України.
3. Конституція України.
4. Митний кодекс України.
5. Кодекс законів про працю України.
6. Цивільний кодекс України.
7. Господарський кодекс України.
8. Закон України «Про Рахункову палату» // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 43. - Ст. 212.
9. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 24. - Ст. 170.
10. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 20-21. - Ст. 190.

Додаткові:

1. Бортняк К. В. Визначення та аналіз контрольних повноважень рахункової палати України щодо аудиту державного бюро розслідувань / К. В. Бортняк, В. А. Бортняк. // MODERN APPROACHES TO THE INTRODUCTION OF SCIENCE INTO PRACTICE. – 2020. – С. 274–276.
2. Бортняк К. В. Фінансово-правовий аспект взаємодії Держфінмоніторингу та державного бюро розслідувань щодо міжвідомчого співробітництва / К. В. Бортняк, В. А. Бортняк. // ACTUAL ASPECTS OF DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION. – 2020. – С. 138–140.
3. Податкове право: Навчальний посібник - К.: Юрінком Інтер, 2018. - 400 с.
4. Аванесян Г. М. Податкове право України : навч. посіб. / Аванесян Г. М., Колеснік Л. І., Сарана С. В. ; [за ред. Сарани С. В.] ; Відкрит. міжнар. ун-т розвитку людини «Україна», Полтав. ін-т економіки і права. Полтава : Полтав. ін-т економіки і права Відкрит. міжнар. ун-ту розвитку людини «Україна» : Астроя, 2019. 270 с
5. Податкове право України : підручник / О. О. Головашевич та ін. ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. М. П. Кучерявенка, канд. юрид. наук, доц. Н. А. Маринів ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. фінанс. права. Харків : Право, 2019. 438 с.
6. Ковальчук А. Фінансове право України. Стан та перспективи розвитку – К.: Парламентське видавництво, 2017. - 488 с.

Інформаційні ресурси

1. Національне агентство з питань запобігання корупції <https://nazk.gov.ua/uk/>
2. Національне антикорупційне бюро України <https://nabu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал «Судова влада України» <http://www.court.gov.ua>
4. Офіційний сайт Верховного Суду <http://www.scourt.gov.ua>
5. Офіційний сайт Верховної Ради України. <http://www.rada.gov.ua>
6. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України <http://www.gp.gov.ua>
7. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
8. Офіційний сайт Президента України <http://www.president.gov.ua>
9. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України: <https://www.kmu.gov.ua>
10. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України: <http://www.ccu.gov.ua>
11. Єдиний державний реєстр судових рішень <http://reyestr.court.gov.ua>
12. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського <http://www.nbu.gov.ua>